

ธุรกิจรวม

อิเล็กทรอนิกส์

บทที่ 9

กฎหมายและจริยธรรม
สำหรับธุรกิจ E-Commerce

1. พ.ร.บ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 (แก้ไข พ.ศ. 2551)

หลักเกณฑ์สำคัญ

- 1) คำเสนอ-คำสนองผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- 2) นิติกรรมสัญญาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
- 3) ลายมือชื่อในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
- 4) การรับฟังพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์
- 5) การปิดอากรแสตมป์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

2. พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

สาระสำคัญ

- ❶ ฐานความผิดที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ (มาตรา 5-16)
- ❷ การจัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ (มาตรา 26)
- ❸ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายใหม่ (มาตรา 18-21)
- ❹ เขตอำนาจของศาลในการพิจารณาคดี (มาตรา 17)
- ❺ อำนาจของ รมต. โอลิมปิก (มาตรา 20)
- ❻ บทกำหนดโทษสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา 22-24)

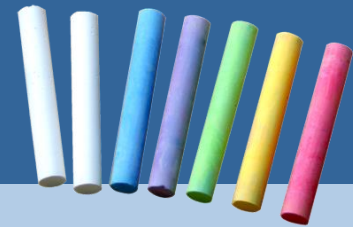
ร่าง พ.ร.บ. ว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หลักเกณฑ์สำคัญ

- 1) การเก็บข้อมูลต้องเป็นไปตามกฎหมาย และข้อมูลที่เก็บต้องเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับผู้รวบรวมข้อมูล
- 2) ถ้าจะเผยแพร่ข้อมูลต้องแจ้งเจ้าของก่อน
- 3) ห้ามมิให้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับเชื้อชาติ ศาสนาความเห็นทางการเมือง พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ประวัติสุขภาพ โดยเจ้าของข้อมูลไม่ได้ให้ความยินยอม
- 4) ต้องมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- 5) ต้องระบุลักษณะข้อมูลที่เก็บ วัตถุประสงค์การเก็บ ระยะเวลา เงื่อนไขเกี่ยวกับผู้ที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล

นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หลักเกณฑ์สำคัญ

1. การเปิดเผยข้อมูล เว็บไซต์ที่ให้บริการ จะต้องติดประกาศนโยบายรักษาความเป็นส่วนตัว หรือนโยบายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ที่ชัดเจน โดยระบุถึงวิธีเก็บและใช้ข้อมูลเหล่านั้น
2. ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการจะต้องมีทางเลือกในการให้ข้อมูล รวมถึงการอนุญาตให้นำข้อมูลส่วนตัวนั้นไปประมวลผลได้ และยังสามารถป้องกันไม่ให้นำข้อมูลส่วนตัวนั้นไปขายต่อ หรือเผยแพร่ในรูปแบบใดที่สามารถระบุตัวตนของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้

นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หลักเกณฑ์สำคัญ

3. ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ จะต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวที่เก็บรักษาได้ เพื่อแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องได้

4. เว็บไซต์ที่ให้บริการนั้น จะต้องมึระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยอย่างเพียงพอ เพื่อให้ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการมีความมั่นใจได้ว่า จะไม่มีผู้ที่ไม่มึสิทธิ์สามารถเจาะระบบได้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจซอฟต์แวร์และเว็บไซต์

กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

1) จดทะเบียน

- เครื่องหมายการค้า
- สิทธิบัตร

2) ไม่ต้องจดทะเบียน

- ลิขสิทธิ์
- ความลับทางการค้า

ข้อมูลที่ไม่มิลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย

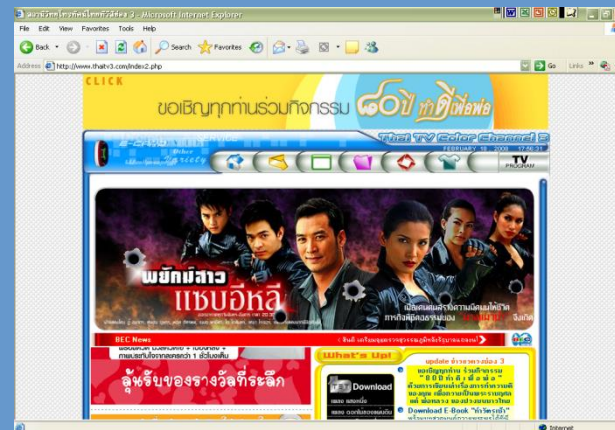

- (1) ข่าวประจำวัน ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นเพียงข่าวสารที่ไม่ใช่งานในแผนกวรรณคดี วิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ
- (2) รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย
- (3) ระเบียบ ข้อบังคับประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานใดของรัฐหรือของท้องถิ่น
- (4) คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัย และรายงานของทางราชการ
- (5) คำแปล และการรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ตาม (1) ถึง (4) ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือ หน่วยงานรัฐจัดทำขึ้น

ข้อมูลทีกฏหมายลิขสิทธิ์คุ้มครอง

1. งานวรรณกรรม - ข้อเขียน บทความทางวิชาการต่าง ๆ บนเว็บไซต์ เนื้อหาของเว็บไซต์
2. งานศิลปกรรม
 - งานจิตรกรรม และศิลปะประยุกต์
 - ภาพการ์ตูน ภาพถ่าย งานออกแบบต่าง ๆ บนเว็บไซต์
3. ดนตรีกรรม - เพลง คำร้อง ทำนอง บนเว็บไซต์
4. วัสดุทัศนวัสดุ - มิวสิควิดีโอ ข่าวหรือรายงานข่าวแบบมัลติมีเดีย (Multimedia)

งานลิขสิทธิ์ที่กฎหมายคุ้มครอง (ต่อ)

5. ภาพยนตร์ - ภาพยนตร์บนอินเทอร์เน็ต

6. งานโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- Software, freeware, shareware, ฯลฯ

7. งานรวบรวม (Compilation Work)

- เนื้อหา การจัดคอลัมน์ต่างๆ บนโฮมเพจ (Homepage)

8. สิทธินักแสดง

- มิวสิควิดีโอ

การละเมิดลิขสิทธิ์

- 1) **“ทำซ้ำ”** หมายความว่ารวมถึง คัดลอกไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ทำสำเนา บันทึกเสียง บันทึกภาพ หรือบันทึกเสียงและภาพ จากต้นฉบับ จากสำเนา ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน.....
- 2) **“ดัดแปลง”** หมายความว่า ทำซ้ำโดยเปลี่ยนรูปแบบใหม่ ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติม หรือจำลองงานต้นฉบับในส่วนอันเป็นสาระสำคัญโดยไม่มีลักษณะงานที่จัดขึ้นใหม่ ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม ให้หมายความว่ารวมถึง.....รวบรวม วรรณกรรมโดยคัดเลือกและจัดลำดับใหม่.....
- 3) **“เผยแพร่ต่อสาธารณชน”** หมายความว่า ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชน โดย.....การทำให้ปรากฏด้วยเสียงและหรือภาพ.....การจำหน่ายหรือวิธีอื่นใดซึ่งงานที่ได้จัดทำขึ้น

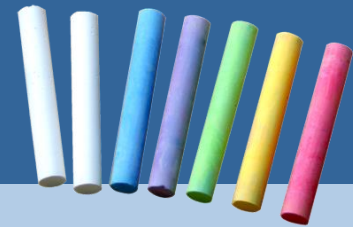
การจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

The screenshot shows the official website of the Department of Business Development (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) in Thailand. The browser window title is "กรมพัฒนาธุรกิจการค้า - Mozilla Firefox" and the address bar shows "http://www.thaeregistration.com/mainSite/". The website header includes the department's name in Thai and English, along with navigation links for E-MAIL, Thai, English, and a search bar. A main banner features the slogan "มีความเป็นเลิศในการให้บริการ และพร้อมรับความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ". Below the banner, there are sections for "HOTNEWS" (with a sub-heading "ข่าวข่าวพิเศษ"), "ภาพกิจกรรม" (Activities), and "Link สหพ." (Partnership Links). The "HOTNEWS" section lists several news items, including the registration of a new business type and the issuance of a new business license. The "ภาพกิจกรรม" section shows a group photo of officials. The "Link สหพ." section lists various partner organizations and services. At the bottom, there are logos for various government agencies and a footer with contact information.

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในประเทศไทย ซึ่งประกอบพาณิชย์กิจในเชิงพาณิชย์

- (1) ซื้อขายสินค้าหรือบริการ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ บุคคลที่มีเว็บไซต์เพื่อทำการซื้อขายสินค้าหรือบริการ
- (2) บริการอินเทอร์เน็ต (ISP : Internet Service Provider)
- (3) ให้เช่าพื้นที่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Web Hosting)
- (4) บริการเป็นตลาดกลางในการซื้อขายสินค้าหรือบริการ โดยวิธีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Marketplace)

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ต้องจดทะเบียน

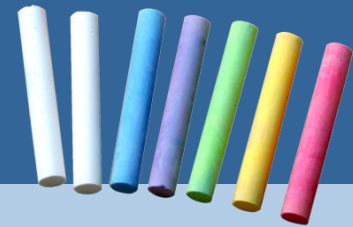
- - มีระบบการสั่งซื้อ เช่น ระบบกรอกฟอร์ม ระบบตะกร้า e-mail หรืออื่น ๆ
- - มีระบบการชำระเงิน ออฟไลน์ หรือ ออนไลน์ เช่น การโอนเงินผ่านระบบบัญชี การชำระด้วยบัตรเครดิต หรือ e-cash , e-wallet เป็นต้น เป็นต้น
- - มีระบบสมัครสมาชิก เพื่อรับบริการข้อมูลหรืออื่น ๆ โดยมีการคิดค่าใช้จ่าย (ถือเป็นการขายบริการ) เช่น บริการข่าวสาร/บทความ/หนังสือ การรับสมัครงานผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
- - มีวัตถุประสงค์หลักในการรับจ้างโฆษณาสินค้าหรือบริการของผู้อื่น และมีรายได้จากการโฆษณานั้น

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ต้องจดทะเบียน

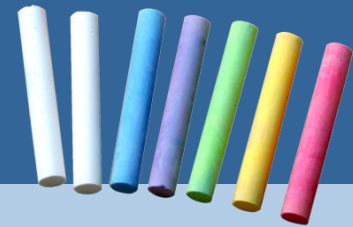
- - รับจ้างออกแบบเว็บไซต์ หรือเพียงโฆษณาว่าเป็นผู้รับจ้างออกแบบเว็บไซต์ เพราะถือว่าการออกแบบเว็บไซต์นั้นมีช่องทางการค้าปกติบนอินเทอร์เน็ต
- - เว็บไซต์ให้บริการเกมส์ออนไลน์ที่คิดค่าบริการจากผู้เล่น (เจ้าของเว็บไซต์ต้องจดทะเบียน)
- - เว็บไซต์ที่มีการส่งมอบสินค้าหรือบริการผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การ Download โปรแกรม เกมส์ Ringtone Screensaver SMS เป็นต้น

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ไม่ต้องจดทะเบียน

- - มีเฉพาะหน้าร้านโชว์สินค้าของตนเอง แต่ทำการค้าในช่องทางปกติ แม้จะมีข้อความแจ้งว่าให้ติดต่อได้ เช่น สนใจโทร.ติดต่อ... หรือ สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่
- - การโฆษณาสินค้าของตนเอง โดยลักษณะของการโฆษณานั้นไม่ใช่วัตถุที่ประสงค์หลักของกิจการและไม่ใช้ช่องทางค้าปกติ แม้จะมี **banner** ของผู้อื่นมาติด และมีรายได้จาก **banner** ก็ตาม
- - การประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข้อมูลแก่สมาชิกหรือบุคคลทั่วไป โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรือบริการ เช่น เพื่อการสอน ประกาศรับสมัครงาน
- - การประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท หรือสินค้า

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่ไม่ต้องจดทะเบียน

- - เว็บไซต์ส่วนตัว (ส่วนบุคคล) ที่สร้างขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัว การงาน การศึกษา หรือความสนใจส่วนตัว
- - เว็บไซต์ที่เป็นสื่อกลางด้านข้อมูล โดยมีจุดประสงค์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยไม่มีการเสียดำสมาทิกหรือ ค่าใช้จ่ายใด ๆ
- - ร้านอินเทอร์เน็ตที่ให้บริการในการเล่น net ที่เจ้าของร้านได้รายได้จากค่าชั่วโมง การเล่นอินเทอร์เน็ต (อินเทอร์เน็ตคาเฟ่) และ เกมส์คอมพิวเตอร์ ประเภทนี้ เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตฯ ไม่ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ แต่ให้จดทะเบียนพาณิชย์ ปกติ (ถือเป็นพาณิชย์กิจกรรมดา ใน ช่องทางปกติ ไม่ใช่ e-Commerce)

Trustmark

Trustmark คืออะไร

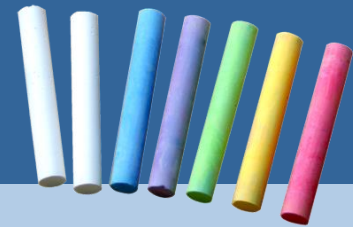
- เครื่องหมายรับรองความน่าเชื่อถือในการประกอบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ เรียกสั้นๆว่า **"Trustmark"** นั้น เป็นเครื่องหมายรับรองซึ่งออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ **สร้างความน่าเชื่อถือ**ให้กับผู้ประกอบการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ไทย และเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในการซื้อขายสินค้า/บริการผ่านทางอินเทอร์เน็ตว่า เว็บไซต์นั้น ได้ผ่านหลักเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด และกรมฯ ให้การรับรองว่า เว็บไซต์นั้นเชื่อถือได้

คุณสมบัติผู้ขอ Trustmark

1. เป็นนิติบุคคล
2. จัดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์มาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือน
3. เป็นเจ้าของชื่อโดเมนนั้น
4. มีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับการขอใช้เครื่องหมายรับรองฯ

หลักเกณฑ์ Trustmark 8 ข้อ

1. เว็บไซต์ต้องมีข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็น เช่น ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ วิธีการติดต่อ ฯลฯ เพื่อแสดงความมีตัวตน
2. การโฆษณา การเสนอซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการ ในเว็บไซต์ต้องมีรูปแบบที่เหมาะสม ไม่หลอกลวงหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสินค้า/บริการ
3. เว็บไซต์ต้องมีข้อมูลที่ชัดเจน เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในเรื่องของ
 - ข้อมูลของสินค้า / บริการ
 - ราคา (หากมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เช่น ภาษี, ค่าบริการจัดส่ง ฯลฯ ต้องระบุให้ชัดเจน)
 - วิธีการและระยะเวลาในการชำระราคาค่าสินค้า/บริการ
 - ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น เงื่อนไขการรับประกันสินค้า เงื่อนไขการคืนหรือเปลี่ยนสินค้า ฯลฯ

หลักเกณฑ์ Trustmark 8 ข้อ

4. ต้องมีระบบทบทวนและยืนยันการสั่งซื้อ และมีทางเลือกในการยกเลิกหรือยืนยันการทำธุรกรรม
5. ต้องจัดให้มีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยในการทำธุรกรรมที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ
6. ต้องแสดงนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy policy) ในที่ที่ผู้บริโภคสามารถค้นหาได้สะดวก
7. ต้องจัดเตรียมช่องทางการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการตอบข้อสงสัยหรือข้อร้องเรียนภายใน 7 วัน
8. กรณีเว็บไซต์มีสินค้าหรือบริการอาจมีผลกระทบต่อเด็กหรือเยาวชนจะต้องจัดให้มีข้อความเตือนบนเว็บไซต์

กม. อื่นๆ ที่ควบคุม

- ❶ กฎหมายเกี่ยวกับการโฆษณา
- ❷ กฎหมายเกี่ยวกับการประมูลขายทอดตลาด
- ❸ กฎหมายเกี่ยวกับการขายตรง การตลาดแบบตรง
- ❹ กฎหมายเกี่ยวกับการขายสินค้าเครื่องสำอาง/ยา/
สินค้าควบคุมเฉพาะ
- ❺ กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค

